

Tato diplomová práce měla tři základní cíle, a to:

- 1) představit základní právní rámec i širší ekonomickou podstatu vzniku a činnosti obchodníka s cennými papíry
- 2) popsat způsoby regulace obchodníka s cennými papíry s důrazem na státní dozor České národní banky
- 3) předestřít prvky regulace na úrovni Evropského práva, které v nejbližší době budou mít dopad i na obchodníka s cennými papíry v České republice.

Obchodník s cennými papíry působí na kapitálovém trhu v postavení finančního zprostředkovatele. Kapitálový trh je součástí finančního trhu, který byl před rokem 1989 z důvodů státního řízení ekonomiky deformován a neplnil své funkce. Tržní mechanismy v celé ekonomice České republiky byly po roce 1989 obnoveny a zavedeny, což platí i pro trh finanční. Nedílnou součástí každého trhu je však i jeho kultura, v nejširším smyslu. Pokud srovnáme vyspělé tržní ekonomiky, které mají za sebou dlouhou dobu nerušeného a svobodného vývoje, s tržním prostředím v České republice, jde bohužel stále o srovnání vyznívající v náš neprospěch. 40 let totalitní historie České republiky nelze vymazat během krátkých 18 let a pro vybudování kulturního a etického tržního prostředí bude nutné minimálně dalších 20 let počkat. Kvalitní právní regulace je samozřejmě důležitým předpokladem, který umožní vývoj na kapitálovém trhu směřovat k dodržování vysokých standardů v poskytování služeb subjekty působícími na kapitálovém trhu. Důležitou roli hraje i možnost účinného využití právních prostředků ze strany spotřebitelů k ochraně jejich zájmů, která rovněž podporuje zkvalitnění služeb a nepřímo i dobrovolné zvýšení standardů v poskytování služeb, jakožto prevence před nepříznivými důsledky poškození reputace obchodníků s cennými papíry i dalších finančních zprostředkovatelů. Právní rámec podnikání na kapitálovém trhu v České republice je dle názoru diplomantky v současné době dostatečně kvalitní. V oblasti domáhání se, zejména soudní cestou, ochrany svých práv jsou v České republice stále nedostatky obecně známé, a to nejen v oblasti kapitálového trhu.

Z hlediska dohledu nad činností obchodníka má v České republice nejdůležitější postavení dohled České národní banky. Následky porušení povinností obchodníka sankcionované prostředky, kterými k tomuto účelu Česká národní banka disponuje, mohou být pro činnost obchodníka s cennými papíry velmi zásadní, včetně možnosti odejmutí licence a tudíž nedobrovolnému ukončení jeho činnosti. Důležitou regulací činnosti obchodníka s cennými papíry

však provádí i regulovaný trh, zejména burza cenných papírů. Z pohledu vývoje na kapitálovém trhu je však velmi významná i dobrovolná regulace v rámci profesních asociací na kapitálovém trhu působících. Tento typ regulace, kdy se obchodníci s cennými papíry dobrovolně podřizují pravidlům mnohdy přísnějším než jsou zákonné požadavky, je pozitivním příslibem pro budoucí vývoj kultury a etiky na kapitálovém trhu. V této souvislosti je důležitá i skutečnost, že obchodníci s cennými papíry tuto regulaci i sami vytvářejí v rámci orgánů v profesních organizacích působících. Je tedy zřejmé, že i samotným obchodníkům s cennými papíry jde o vytvoření transparentního a důvěryhodného prostředí na kapitálovém trhu a o eliminaci subjektů, které tuto důvěru narušují a poškozují i ostatní poskytovatele investičních služeb. Lze říci, že v tomto bodě se cíle České národní banky jako regulátora shodují s cíli profesních asociací, potažmo jejich členů – jednotlivých poskytovatelů služeb na kapitálovém trhu.

České právo kapitálového trhu z důvodu našeho členství v Evropské unii podléhá evropské regulaci této oblasti. V současné době probíhá implementace směrnice MiFID a dalších navazujících předpisů (jak bylo uvedeno v kapitole 2.8.). Směrnice MiFID byla vydána v roce 2004, a tudíž bylo pro její stanovení implementaci poměrně dlouhé období. Konečným termínem je 1. 11. 2007, ke kterému však v České republice implementace provedena nebude. Je otázkou, kde hledat důvod tohoto pochybení. Lze však s jistotou říci, že zejména poskytovatelé služeb na kapitálovém trhu budou tímto negativním jevem dosti trpět. Cílem směrnice je zjednodušit poskytování investičních služeb přes hranice v rámci Evropské unie. Jelikož právní řád České republiky není příslušným způsobem upraven, je tento cíl pro subjekty z České republiky prakticky neuskutečnitelný. Problém však bude mít i Česká národní banka, která se při své činnosti bude setkávat s postupy a pravidly odrážejícími novou evropskou právní úpravu, a to v případě poskytování služeb zahraničním subjektem na území České republiky. Dle názoru diplomantky však nehrozí zásadní problém při poskytování investičních služeb v České republice, neboť poskytovatelé služeb na kapitálovém trhu, jsou dle názoru diplomantky schopni upravit své postupy i bez změny legislativy tak, aby byly s evropskou regulací v souladu. Co nejrychlejší implementace směrnice MiFID do právního řádu České republiky je však samozřejmě velmi žádoucí.